Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 136 (8876). ● 1986 йил 11 июль, жума ● Баҳоси 3 тийин.

● БЕШ ЙИЛЛИК ШИОРИ:

ЖАДАЛЛАШТИРИШ, СИФАТ ВА ТЕЖАМКОРЛИК

Франция Президентининг визити

9 июль куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев билан Франция Президенти Ф. Миттеран ўртасида якунловчи музокаралар бўлди.

Музокараларда совет томонидан А. А. Громико, Н. И. Рижков, Э. А. Шеварднадзе ўртоқлар қатнашдилар.

Совет Иттифоқи билан Франциянинг музокаралар фойдасига, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун ва қуролсизланиш учун, кескинликни юмшатиш учун билдирган равшан позицияси бениҳоя муҳим эканлиги айтилди. Томонлар қуролланиш пойгасини, бу пойганинг бошқа соҳаларга ёйилишини тийиб турган аҳдномаларни бузиш керак эмас, деган фикрни билдирдилар. Томонларнинг бу проблемаларга принципиал ёндашувлари бир-бирига мослиги бир қанча конкрет тафовутлар мавжудлигини истисно қилмайди.

Бўлиб ўтган музокаралар ва суҳбатлар хайрихоҳлик, ҳамжиҳатлик ва юксак масъулият муҳитида ўтди. СССР билан Франция сингари давлатлар ўртасидаги сермазмун ва самарали сиёсий мулоқот Европадаги ва халқаро муносабатларнинг бутун жараёнига ижобий таъсир ўтказувчи катта, ноёб потенциалга эга эканини визит якунлари тасдиқлади.

Кремлда Н. И. Рижков Ф. Миттеран билан учрашди. Суҳбатда шу кунларда Москвада М. С. Горбачев билан Ф. Миттеран ўртасида ўтказилган музокаралар 1985 йил октябрида Парижда олий даражада ўтказилган Совет-Франция учрашуви каби бир қанча муҳим проблемалар хусусида томонларнинг позицияларини ўзаро яқинлаштириш учун яхши асос яратиши, Европа хавфсизлигини мустаҳкамлашга Умумевропа ҳамкорлигини кенгайтиришга, умуман халқаро вазиятни соғломлаштиришга кўмаклашиши таъкидлаб ўтилди.

Ф. Миттеран билан М. С. Горбачев Звездний шаҳарчасини бориб кўрдилар. Космик фазодан тинч фойдаланишдаги Совет-Франция ҳамкорлиги — иккала мамлакат олимлари ва мутахассисларининг биргаликдаги тадқиқотлари асосий йўналишларидан биридир.

Космонавтлар тайёрлаш марказининг раҳбарлари меҳмонларни таълим лабораториялари билан таништирдилар. Ф. Миттеран ва М. С. Горбачев марказ муаллимлари билан, космонавтлар билан суҳбатлашдилар, Ю. А. Гагарин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар.

(ТАСС).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Франция Республикаси Президенти Франсуа Миттераннинг мамлакатимизга расмий визити тугади.

10 июль куни эрталаб Катта Кремль саройининг Георгий залида кузатиш маросими бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ва унинг рафиқаси Ф. Миттеран билан унинг рафиқасига оқ йўл тиладилар.

(ТАСС).

НОВАТОРЛАР МАКТАБИНИ ЯРАТАЙЛИК

Тошкент трактор заводидаги мураббийлар кенгашида ишчи ўринбосарларни қандай тайёрлаш масаласи хусусида кўп марта фикр юритдик. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси бизнинг бу саволимизга ҳам аниқ жавоб берди. Мурожаатномада «... **ҳар бир новатор ишчининг ўз издошлари, ўз мактаби бўлиши муҳимдир»** дейилган.

Бизнинг корхонамизда ҳозир 700 нафардан зиёд машинасозларни «ишчи педагог» деган шарафли ном билан атайдилар. Улар касбларни мукаммал эгаллашда ишга янги келган минглаб кишиларга ёрдам бердилар. Лекин одатда ёш ишчилар «оёққа туриб олгандан сўнг» топшириқларни муттасил ошириб бажара бошлагач, устозлар билан иши бўлмай қолади. Ҳолбуки, мураббийларнинг кўпчилиги актив рационализаторлар бўлиб, улар иш манфаатларини кўзлаб ёшларни техника ижодкорлигига тортишлари мумкин эди.

Мен ишлайдиган токарлик автоматлари созловчилар бригадаси ўзагини менинг собиқ шогирдларим ташкил этадилар. Биз улар билан дарров тил топишиб кетамиз. Яқинда иш жойларини аттестациядан ўтказиб, кенгайтирилган зонага хизмат қилишга ўтиб кам одам билан катта ҳажмдаги ишни бажаришга қарор қилганимизда худди шундай бўлди. КПСС Марказий Комитети Мурожаатномасини муҳокама этиш чоғида ҳар бир новатор ишчи ўз маҳорат мактабини ташкил этади. Бунинг учун тегишли мажбурият қабул қилади, бутун бригада юксак пировард натижаларга эришган тақдирдагина бу мажбурият бажарилган деб ҳисобланади, деган қарорга келдик. Бу эса ўн иккинчи беш йилликда ишларни жадаллаштиришда қўшимча резерв бўлишига ишончимиз комил.

М. ТЕШАБОЕВ,
СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси.

(ЎзТАГ).

▲ ПОЙТАХТИМИЗ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЙИЛЛИК ПЛАН— ОКТЯБРЬ БАЙРАМИГА

ВЛАДИМИР Смирнов етакчилигидаги бригада «Главташкентстрой»га қарашли 153-трест 3-қурилиш бошқармасида илғорлардан ҳисобланади. Бу коллектив ярим йиллик планини 15 кун илгари бажаришга муваффақ бўлди. Бригада аъзоларининг барчаси 2—3 тадан турдош касбларни эгаллаган, бу эса муваффақиятнинг бош омили бўлмоқда.

Шу кунларда 45 кишилик аҳил коллектив Чилонзордаги Қатортол кўчасида бунёд этилаётган Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» полиграфия комбинатининг комплекс биноларн қурилишида қатнашмоқда. 9 қаватли редакцион корпусда ёрдамчи-пудратчи ташкилотлар иш бошлаб юборишди. В. Смирнов бошчилигидаги бригада аъзолари эса 4 қаватли ишлаб чиқариш корпусида монтаж ишларини олиб бормоқда. Монтажчи Юрий Рахманин, электр пайвандчи Шафқат Газимов, ғишт терувчи Фая Турдиохуновалар шахсий меҳнат беллашувнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Бригада коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани қизитиб юборди. Бинокорлар бу қутлуғ санани ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки планини бажариш билан кутиб олишга аҳд қилганлар.

М. ФЕЛЬДМАН.

ТЕЖАЛГАНИ ҲИСОБИГА ҚУРИЛАДИ

ОЛМАЛИҚ уйсозлик комбинати коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида бир неча кун тежалган материаллар, ёқилғи-энергетика ресурслари ҳисобига ишлашга аҳд қилди. Улар шу нинг ҳисобидан 96 квартирали уйни бунёд этиб, уни белгиланганидан ярим йил олдин — шу йилнинг декабрь ойида фойдаланишга топшириш мақсадида зарбдор меҳнат қилмоқдалар.

Л. ЛАВРИНА.

ЗАМОНДОШИМИЗ

● «СРЕДАЗЭЛЕКТРОАППАРАТ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент электротехника заводида Фердаус Рашитовни танимайдиган одам йўқ ҳисоби. Чеҳрасидан доимо самимият ёғилиб турадиган Фердаус бу корхонада ишлаётганига кўп йил бўлди. Ўзининг ҳалол, фидокорона меҳнати эвазига коллективда ҳурмат-эътибор қозонди. У меҳрибон мураббий сифатида ҳам ўнлаб шогирдлар етиштирди. Эндиликда улар устозлари билан теппа-тенг ишлашмоқда.

Фердаус ишига ҳалол, виждонан муносабати билан катта ишончни қўлга киритган: у ишлаб чиқарган маҳсулотга ўзи шахсий сифат тамғасини босади. Бундай ишончга ҳар ким ҳам сазовор бўлавермайди.

Фердаус Рашитов ўн биринчи беш йилликда эришган катта муваффақиятлари учун область мукофоти лауреати деган шарафли унвонга сазовор бўлди. Бу мукофот илғор ишчини меҳнатда янада юқори чўққилар сари илҳомлантирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

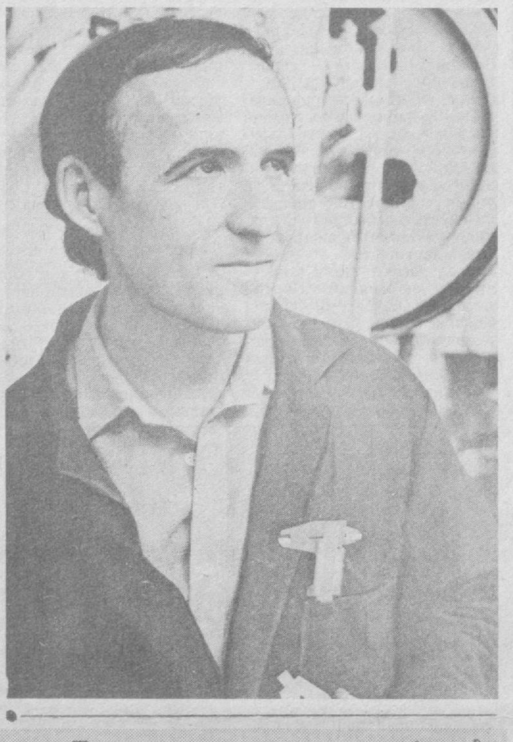

▲ ЯНГИЧА ИШЛАШ ҚАНДАЙ АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА?

ЯХШИ ВА АЪЛОГА

ТОШКЕНТ темирйўл бўлими Салор дистанциясининг мастери, Коммунистик меҳнат зарбдори Михаил Эдуардович Богер билан тушлик вақтида учрашдик. Суҳбат темирйўлчилар КПСС XXVII съезди тарихий қарорларини ҳаётга қандай тадбиқ қилаётганликлари, ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари ҳақида борди.

— Мамлакатимиз ҳаётида туб бурилиш ясалаётган бугунги кунда бизнинг дистанцияда ҳам ҳар бир ишчининг фақат ишлаб чиқаришдаги кўрсаткичларидагина эмас ўз вазифасига, ҳаётга бўлган муносабатларида ҳам ўзгариш, ўсиш юз беряпти, — деди Михаил Эдуардович.

Бу тўғри эътироф эди. Коллектив ҳозирги пайтда таниб бўлмас даражада ўзгарган. Бундан уч йиллар илгари интизом анча бўшашган, баъзи ишчиларнинг маош олган куннинг эртасига бутунлай ишга келмасликлари пировард натижага катта зарар келтирарди.

Бундай аҳволга чидаб бўлмасди. Коммунистлар, комсомоллар ва илғор ишчилар камчиликларга қарши қаттиқ курашишга, ремонтчилар орасида тарбиявий ишларни кучайтириш ташаббуси билан чиқишди. Бу ташаббусни партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳам қўллаб-қувватлашди. «Ремонтник» деворий газетаси мунтазам чиқа бошлади. Мажлисларда ҳам, ўзаро суҳбатлар вақтида ҳам қолоқ, интизомсиз ишчилар танқид қилиниб, ишлаб чиқаришдаги камчиликлар муҳокама этиб борилди. Бу борада кекса мастер Саидхўжа Холматовнинг ҳаракатлари айниқса диққатга лойиқ. У фақат тажрибали йўлбошчи, коммунист сифатида жамоат ишлари билан актив шуғулланибгина қолмай, ўзининг амалий иши билан ҳам ремонтчиларга ўрнак кўрсатди.

Михаил Эдуардович Богер мастер бўлган участкада ҳам секин-аста камчиликлар бартараф этила борди. Жумладан, ичкиликка берилиб кетган йўл монтёри Абдулла Темиров билан махсус гаплашишди, сўнг ҳар бир қадамини кузатиб боришди. Ҳаракатлари зое кетмади. Ҳозир Абдулла Темиров коллективда энг илғор ишчилар қаторида тилга олинади. Коллектив ундан у коллективдан хурсанд.

Ҳа, Саидхўжа Холматов, Михаил Богерлар билан бир сафда фаол иш олиб борган Туроп Парпиев, Нина Алексеева ва Эргаш Расулов каби агитаторларнинг меҳнати самарасини узоқ кутишга тўғри келмади. Бугунги кунда ремонтчилар орасида спиртли ичимлик ичиб ишга келиш ёки ишдан қолиш ҳоллари деярли учрамайди. Темирйўлчиларнинг маданий савияси сезиларли ошди, дунёқараши ўзгарди.

Агар ишчилар илгари ишдан кейин тўдалашиб ичгани боришса, ҳозир кинога, кутубхонага боришни одат қилишган. Улар ҳаётида қизиқарли нарсалар кўплиги, ичкиликбозлик билан шуғулланишнинг хунук оқибатларини тушуниб етишди.

Коллективнинг ҳар бир ишчиси икки-уч номда газета ва журналга обуна бўлган. Зинаида Шукурова, Виктор Емелин ва Ойбек Бойсмановлар эса кўпроқ бадиий адабиётга қизиқишади. Абдулла Гадиязов, Нина Алексеева ва Туроп Парпиевларнинг шахсий кутубхоналари бор.

Бир сўз билан айтганда, ҳозир Михаил Эдуардович Богер етакчилигидаги участкада ўз зиммасига олган план ва топшириқларини вақтида бажармайдиган бригада йўқ. Улар умум ишининг натижаси коллективдаги ҳар бир ремонтчининг ўз хизмат вазифасига бўлган муносабати билан бевосита боғлиқлигини тушуниб олишган.

Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили план ва топшириқларини ой сайин 125—130 процент бажариб келаётган ремонтчиларнинг ишлари фақат яхши ва аъло баҳоларга қабул қилинмоқда.

Иван ЗИМИН,
меҳнат ветерани.

Ем-хашак тайёрлаш «Тошкент ҳақиқати» назоратида

КЕСКИН БУРИЛИШ

БУНДАН беш-олти йил илгари хўжаликда ем-хашак тайёрлаш плани ўлда-жўлда қолиб кетар, жамғарилган озуқа эса яхши сақланмасди, сифати паст бўларди. Қорамолларга едиришда ҳам тартиб-интизомга амал қилинмасди. Шу туфайли қишловнинг сўнгги ойларига келганда озуқа танқислиги сезилиб, фермадаги молларни рацион асосида озиқлантириш тартиби тез-тез бузилар, натижада сут етиштириш суръати пасайиб кетар эди. Бундай аҳвол колхоз коммунистларини ташвишлантириб қўйди. Улар озуқачилик бригадаси ишини йўлга солишни, унга муносиб кишини бошлиқ қилиб тайинлашни таклиф қилишди.

Шундай қилиб тажрибали деҳқон Шариф Халилов озуқачилик бригадасига бошлиқ бўлди. Бригадага экин майдони, кеpакли техника, ишчи кучи ажратилди. Бригадир ишни аввало, коллектив аъзолари ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан бошлади. Колхозчиларнинг хоҳлаганда келиб-кетишларига барҳам берилди. Ҳамма бир вақтда далага чиқадиган бўлди.

Аста-секин иш изга тушди. Озуқа жамғаришда жонланиш сезила бошланди.

Озуқа экинлари ўз вақтида озиқлантирилиб, суғорилди. Шундай қилиб биринчи йилиёқ бир ярим йиллик план миқдорида ем-хашак жамғарилди.

Ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида Шариф Халилов бошлиқ бригада аъзолари озуқа экинлари майдонини 35 гектарга кенгайтиришди. Бу ерларга эрта баҳорда беда билан бирга тритикале оралиқ экини қўшиб экилди. Бу тажриба янги беданинг биринчи ўримиданоқ гектаридан 35 центнердан ошириб озуқа олиш имконини берди. 35 гектар майдондаги эски беданинг иккинчи ўрими ниҳоясига етказилди. Ҳосилдорлик ҳам чакки эмас.

— Озуқа экинларини ҳам қанчалик парвариш қилсанг шунчалик мўл ва сифатли ҳосил оласан,— дейди бригадир. — Очиғини айтганда биз яқин-яқинларгача бедани озиқлантирмасдик, вақтида суғормасдик. Кейин ўсмаяпти деб юрардик. Бунга барҳам бердик. Ўтган йили бедани 5 марта ўрдик. Бу йил ўрим даврини янада қисқартириб, 6 марта ҳосил олишни кўзлаяпмиз.

Бу бригаданинг яна бир ютуғи ўрим-йиғимни қисқа вақт ичида тугатаётганидир. Иш конвейер усулида олиб борилмоқда. Механизатор Ҳалил Аҳмедов ўрган пичанни Сирож Тошпўлатов ва Қўчқор Ғуломовлар йиғиб, пресслаб фермага жўнатишмоқда. Шундай қилинганда пичаннинг сифати ҳам юқори бўлаётир.

Бригада аъзолари беданинг икки ўримидаёқ ем-хашак тайёрлаш йиллик планини 90 процентга етказишган эди. Коллектив аъзолари мўл ем-хашак етиштириш борасида ички имкониятлар ва резервларни қидириб топаяптилар. Улар ариқ ва зовур бўйларидаги қамиш ва бошқа бегона ўтларни, сабзавот экинлари палакларини ҳам йиғиштириб озуқа тайёрлашмоқда.

Бригаданинг Рихсивой Раимов, Тўра Халилов, Карим Раҳимов сингари сувчилари ҳосили ўриб олиниши билан бедазорларнинг ҳар гектаридан 200 килограммдан минерал ўғит солиб пешма-пеш сув қўйишмоқда.

Калинин районидаги «Москва» колхози озуқакорлари беданинг учинчи ўримини ниҳоятсига етказиш билан ем-хашак тайёрлаш планини ошириб бажардилар. Хўжалик фермасида сут етиштириш кунлик суръати ҳам сезиларли ошди. Ўз вақтида кўклай озуқа билан боқилаётган сигирларнинг ҳар биридан 10—12 килограммдан сут соғиб олинмоқда.

И. ТОШЕВ.

ОБЛАСТЬ СОҲИБКОР ВА САБЗАВОТКОРЛАР СОВЕТИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

10 ИЮЛЬ куни Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозида область соҳибкор ва сабзавоткорлар Советининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни область соҳибкор ва сабзавоткорлар Советининг раиси, Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси С. Муҳаммаджонов очди.

Йиғилишда сўзга чиққан Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоз раиси Р. Акбаров, Калинин районидаги Калинин номли колхоз раиси Р. Каримов, Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси директори М. Мирзаев, Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводининг бош агрономи С. Зародин, «Ташоблсельхозхимия» бирлашмаси раиси П. Расулзода, «Ташплодоовощ» бирлашмаси директори Ю. Ражабов ўртоқлар хўжаликларда шу кунларда амалга оширилаётган ишлар, сабзавот экинлари экишнинг бориши, боғлар, полиз экинлари ҳамда токзорларни парвариш қилиш, етилган ҳосилни ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида тўхталдилар. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислар меҳнатни ташкил этиш, сабзавот ва мевазорларда амалга оширилаётган илғор технология ва бошқа тажрибаларини ўртоқлашдилар. Йиғилишда область соҳибкор ва сабзавоткорлар Советининг 1986 йилда мўл ҳосил етиштириш юзасидан тавсиялари тингланди ва маъқулланди.

Область соҳибкор ва сабзавоткорлар Советининг йиғилишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов сўзга чиқди.

(Область соҳибкор ва сабзавоткорлар Советининг тавсиялари газетанинг келгуси сонларининг бирида эълон қилинади).

КУНИГА 12—14 КИЛОГРАММДАН

«ҚИЗИЛ Октябрь» колхози сут соғувчиси, Ленин ордени кавалери Санталат Каримова бу йил қарамоғидаги 21 сигирнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган.

Ҳар бир сигирдан кунига 12—14 килограммдан сут соғиб олаётган С. Каримова шу кунгача давлатга 1754 килограмм серқаймоқ сут топшириб, соғувчилар ўртасидаги мусобақада пешқадамлик қилаяпти.

Т. ЭРХЎЖАЕВ.

● **▲ «ГОСКОМСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Оққўрғон район бирлашмаси устахонасининг ишчи-хизматчилари пахта йиғим-теримигача 210 та терим машинасини сифатли ремонтдан чиқаришга аҳд қилишган. Айни кунларда ремонтчилар ишни уюшқоқлик билан ташкил этиб кунлик нормаларини ошириб бажаришмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, устахонада терим агрегатларига зарур бўлган эҳтиёт қисмларнинг кўпчилиги шу ернинг ўзида тайёрланмоқда. Суратларда: устахонанинг илғор ремонтчиси Ш. Ҳамроев; мавсумга тахт қилиб қўйилган терим агрегатлари.**

В. Сироткин фотолари. ●

ЯНА ОЛДИНДА

«УЗБИТХИМ» ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар ойда бригадалар ўртасидаги социалистик мусобақага якун чиқарилади. Ўтган ой якунига кўра А. Шерматов етакчилигидаги бригада коллективи ғолиб деб топилди. Бригада аъзолари мунтазам пешқадамлар сафида боришади. Улар КПСС XXVII съезди шарафига ўтказилган 27 зарбдор ўн кунликлар бўйича ҳам фахрли ўринни эгаллашган эди.

Коллектив ўтган ой ишлаб чиқариш планини 137 процентга етказиб бажарди. Бунда доим графикдан ўзиб ишлаётган З. Ҳасанова, М. Милиев, А. Ҳамидов сингари илғорларнинг ҳиссаси салмоқли. Уларга эргашаётган бригаданинг бошқа аъзолари ҳам юқори меҳнат унумдорлигига эришишга ҳаракат қилмоқдалар.

Ш. НАБИХЎЖАЕВА.

Бугун—ягона сиёсий кун

МЕҲНАТСИЗ ДАРОМАДГА ЙЎЛ ЙЎҚ

«Меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш — социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва социал адолат принципини амалга оширишнинг муҳим шарти». Бугун Тошкент шаҳри ва пойтахт областида ўтказиладиган ягона сиёсий кун мавзуси шу масалага бағишлангандир.

Сиёсий докладчилар меҳнат коллективларида ва турар-жойларда сўзга чиқишиб, КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори, шунингдек, СССР Олий Совети ва Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумларининг шу қарорга тааллуқли Фармонларининг моҳияти, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришдаги аҳамиятини кенг халқ оммасига тушунтириб берадилар.

Ягона сиёсий кунда меҳнат ва истеъмол меъёри устидан умумхалқ назорати ўрнатилган, социалистик турмуш тарзига ёт ва ҳалол меҳнаткашлар манфаатига қарама-қарши бўлган ярамас иллатларга қарши актив кураш олиб борилган тақдирдагина ҳуқуқий, иқтисодий ва ташкилий тадбирлар кутилган самарани бериши мумкинлиги ҳақида гап боради.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИНГ МОҲИЯТИ ВА РУҲИНИ ҲАР БИР СОВЕТ КИШИСИ ОНГИГА СИНГДИРАЙЛИК

КПСС XXVII съездининг тарихий қарорлари ва ҳужжатларини пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашларга тушунтириб бериш, съезд ўртага қўйган вазифаларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш — узоқ даврга мўлжалланган катта ва кўп қиррали ишдир.

Областимизда бу борада қатор тадбирлар тузиб амалга оширилмоқда. Яқинда область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ташаббуси билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг бир группа етакчи олимлари Бўка районига ташриф буюрдилар. Улар колхоз ва совхозларда, бевосита дала шийпонларида бўлиб, съезд қарорларининг моҳияти, янги талаблар асосида ишни қайта қуриш нималардан иборат бўлиши ҳақида суҳбатлар ўтказдилар. Колхозчилар, совхоз ишчилари, маҳаллий агитатор, пропагандистлар, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари философ ва ҳуқуқшунос олимларга партия ички ва ташқи сиёсати, жадаллаштириш стратегияси, идеология ва ташкилотчилик, маъмурият ишлари, меҳнатсиз даромад ва бошқа масалалар юзасидан ўзларини қизиқтирган кўпдан-кўп саволларга жавоблар олдилар. Меҳнат коллективларидаги учрашувлардан сўнг район партия комитетида суҳбат бўлди. Унда район партия комитетининг биринчи секретари Х. Пирнафасов бўкаликларнинг КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш бўйича олиб бораётган ишлари билан меҳмонларни таништирди. Кейин район партия-хўжалик активи билан учрашув бўлиб ўтди. Философ ва ҳуқуқшунос олимлар активларни қизиқтирган саволларига жавоб бердилар.

Суратда: фалсафа ва ҳуқуқ институтининг директори, профессор Қ. Хоназаров колхозчилар билан суҳбат ўтказмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

ОЛИМЛАР ДАЛА ШИЙПОНЛАРИДА

Қ. ХОНАЗАРОВ,

фалсафа фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси фалсафа ва ҳуқуқ институтининг директори

Партиявий принципиаллик ва бирлик, талабчанлик ва большевикча ҳаққўйлик, камчилик ва нуқсонларни рўй-рост аниқлаш, жамиятимиз тараққиётининг ички ва ташқи шарт-шароитларини чуқур таҳлил этиш муҳитида ўтган КПСС XXVII съезди партиямиз тарихида, совет халқи ҳаётида, бутун прогрессив инсоният ҳаётида катта ўрин тутади. Шуни алоҳида таъкид билан айтиш керакки, аввалги съездлардаги каби фақатгина ўтган беш йиллик давомидаги ишлар, ютуқлар ва камчиликларни анализ қилиб, кейинги беш йиллик учун режалар тузишдан фарқли ўлароқ, КПСС XXVII съезди кейинги чорак аср давомидаги фаолиятимизни чуқур ва ҳар томонлама таҳлил этди ва айни вақтда мамлакатимизнинг келгуси уч беш йиллик вазифаларини аниқлаб берди. Демак, партиямизнинг бу съездида қирқ йиллик давр қамраб олинди.

Съезд социализмни ривожлантириш ва такомиллаштириш вазифасига янги улкан улуш қўшди. Партия анжумани жадаллаштириш стратегиясини олға сурди. Яъни келажак уч беш йиллик давомида биз мамлакатимиз иқтисодий ва маданиятини шундай суръатлар билан ривожлантириб боришимиз керакки, XXI аср бошига келиб Советлар юрти жаҳонда ишлаб чиқариш унумдорлиги, саноат маҳсулотининг сифати ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ҳажми жиҳатидан жаҳонда энг олдинги ўринлардан бирига чиқиб олиши кўзда тутилади.

Халқаро миқёсда эса партиямиз XXVII съезди томонидан мўлжалланган бу режалар янги стратегик марраларни эгаллашга олиб келади. Яъни социализмнинг жаҳон миқёсидаги таъсир кучини оширади, социализм йўлидан боришни истаган халқлар учун янги имкониятлар очади, инсоният олдида тинчлик учун, урушга қарши курашда ҳал қилувчи роль ўйнаб, социализм тараққиётини жаҳон миқёсида тезлатади.

КПСС XXVII съезди жадаллаштириш стратегиясини амалга ошириш учун биринчи навбатда қандай омилларга диққат бериш керак эканлигини ниҳоятда аниқ кўрсатиб берди. У ҳам бўлса илмий-техника тараққиётини амалга ошириш ва инсон омилининг таъсир кучидан ва яратувчилик имкониятларидан кенг фойдаланишдир. Шу жумладан, бутун совет жамиятининг диққат-эътиборини фан-техника тараққиёти масалаларига, янги технология, замонавий фан ютуқларидан тезкорлик билан фойдаланиш масалаларига қаратди. Шу жиҳатдан олганда қишлоқ хўжалик техникаси, шу жумладан пахтачилик техникаси туб ўзгаришларга муҳтож.

Янги шароитларда совет кишиларининг активлиги тубдан ошиши керак. Социалистик жамият — бу социал адолат жамиятидир. Социал адолат ўрнатилган, у тантана қилган жойдагина жамият тўғри ривожланиш йўлидан боради. Бу борада ҳар бир совет кишиси активлик кўрсатиб, партия ва бошқа жамоат ташкилотларига кўмаклашиши лозим. Шундагина КПСС XXVII съездида башорат қилинган тараққиётга, фаровонликка эришиш мумкин.

> «...Партия XXVII съездининг бош йўлини турмушга тадбиқ этиш учун бутун курашимизнинг муваффақияти ғоят кенг халқ оммасининг коммунистик қурилишда онгли иштироки билан белгиланади».
>
> *М. С. ГОРБАЧЕВ.*

Х. АЛИҚУЛОВ,

фалсафа фанлари доктори, Ўзбекистонда ижтимоий-фалсафий фикрлар тарихи сектори мудири

Мамлакатимизда социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш, ўз-ўзидан маълумки, идеология ишида тубдан бурилиш ясашни ҳам тақозо этмоқда. Ижтимоий онгни, одамлар онгини ўзгартириш, уни жамиятимиз олдида турган долзарб муаммоларни ҳал қилишга йўналтириш ҳозирги пайтдаги муҳим масалалардан биридир. Идеология иши самарадорлигини оширишда ғоявий-сиёсий, меҳнат тарбияси, ахлоқий тарбия билан бир қаторда атеистик тарбиянинг тўғри олиб борилиши муҳим аҳамиятга эга. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида динга қарши пропаганда ва атеистик тарбия борасидаги жиддий камчиликлар очиб ташланди. Хусусан, бир қанча жойлар қолоқ урф-одатларга эрк бериб қўйилганлиги, диний маросимларни ўтказиш авж олдирилганлиги, атеистик пропаганда умумий иборалар билан чекланиб қолаётганлиги ҳаққоний равишда танқид қилинди.

Ҳозирги пайтда атеистик пропагандани кучайтириш, кишилар онгидаги диний сарқитларни бартараф қилиш учун идеология ходимларидан, шу жумладан бу иш билан шуғулланувчи Бўка район пропагандист ва агитаторларидан атеистик пропаганданинг самарали форма ва методларини ишлаб чиқиш талаб этилади. Атеистик тарбия билан шуғулланувчи пропагандист ва агитаторлар аҳолининг айрим қисмида диний сарқитлар сақланиб қолаётганлигининг туб сабабларини яхши англаб етишлари зарур. Дин ижтимоий онг шаклларидан бири бўлиб, асрлар мобайнида кишиларнинг фикри-зикри ва психологиясига сингиб кетган. Шунинг учун кишилар онгидаги диний сарқитларни бирданига оз фурсатда чиқариб ташлаш қийин. Бунинг учун диний хурофот ва урф-одатларнинг халққа зарарли эканлигини виждон эркинлиги қонунига риоя қилган ҳолда чидам ва изчиллик билан тушунтириб бориш лозим. Атеистик тарбиянинг самарадорлигига эришиш, халқнинг онгига таъсир этиш учун диннинг пайдо бўлиш сабабларини, диний ақида ва маросимларни, диний урф-одатларнинг социал ва синфий моҳиятини чуқур тушунишимиз, улар кишиларда ожизлик, пассивлик, қарамлик, ҳаётга бефарқлик туғдиришини, социал активликни пасайтиришини унутмаслигимиз лозим.

Ғ. АҲМЕДОВ,

юридик фанлари доктори, жиноий-ҳуқуқ сектори мудири

Доҳий В. И. Ленин таъбири билан айтганда, жамиятдаги ҳамма ишлар қонунлар мажмуаси асосида олиб борилиши керак. Шундагина бу жамият ривожланади, такомиллашиб боради. Қонун олдида эса ҳамма — ёши, миллати, мансабидан қатъий назар тенг. Сир эмас, кейинги 10—15 йил ичида республика, шу жумладан областимиз ҳаётида салбий ҳодисалар юз берди, социалистик қонунчиликни бузиш ҳоллари содир қилинди. Шунинг учун ҳам худди шу йилларда қишлоқ хўжалиги, саноат, қурилиш, транспорт халқ хўжалигининг қатор соҳаларида бир қадар турғунлик ҳукм сурди.

КПСС XXVII съездида социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашга катта эътибор берилди, мустаҳкам қонунчилик демократиямизнинг ажралмас қисми деб баҳоланди.

Ривожланиш юз берган пайтда шу ҳаётни, шарт-шароитни қўллаб-қувватловчи янги қонунлар, кодексларнинг яратилиши табиий. Кейинги йилларда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш қонуни, ер, ер ости бойликлари, уй-жой кодекслари ишлаб чиқилди. Меҳнатсиз даромад ҳақида янги қонун эълон қилинди ва июль ойидан бошлаб кучга кирди. Бу қонун ва кодекслар советлар юртидаги ижтимоий ривожланишнинг ҳозирги бурилиш босқичини акс эттириб турибди.

Энди икки оғиз сўз меҳнатсиз даромад ҳақида. Меҳнатсиз даромад — меҳнат сарф қилинмасдан топилган ҳар қандай даромад ёки муайян меҳнат сарф қилинса-да ўша сарфланган меҳнатдан анча кўп олинган даромаддир. Унинг асосий манбалари: ўғирлик, талон-тарож, порахўрлик, чайқовчилик, харидор ҳақидан уриб қолиш ёки товар нархининг устига қўйиб сотиш, транспорт ва механизмлардан тамагирлик мақсадида фойдаланиш ва ҳоказолар. Ўз-ўзидан аёнки, жамиятимизга, социализм принципларига ёт бўлган бу воқеалар барча меҳнаткашларнинг партия раҳбарлигидаги изчил кураши натижасида бартараф қилинади. Давр талаби, партия талаби, халқ талаби ана шундай.

М. ФАЙЗИЕВ,

юридик фанлари доктори, қиёсий ҳуқуқ секторининг мудири

Давлатни бошқарув иши фақат мутахассислар тор доирасининг имтиёзли иши эмасдир. Халқнинг ўзи ўз ишларини реал тарзда бошқариб борган, миллион-миллион кишилар сиёсий ҳаётда иштирок этган вақтдагина социалистик тузум муваффақият билан ривожланиб боради. Меҳнаткашларнинг ўз-ўзини бошқаруви Совет ҳокимиятининг моҳиятини ташкил этади. «Ўз-ўзини бошқариш асослари,— дейди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев партия XXVII съездига қилинган Сиёсий докладда, — давлатимиздан ташқарида эмас, балки унинг ичида ривожланади, бу давлат ва ижтимоий ҳаётнинг ҳамма тўқималарига тобора чуқур кириб боради, демократик централизмнинг мазмунини бойитади ва унинг социалистик табиатини мустаҳкамлайди». Халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантиришда етакчи куч ва асосий таянч коммунистик партиядир. Партия жамиятда раҳбарлик ролини бажара бориб ўзи ҳам ижтимоий-сиёсий ўз-ўзини бошқарувчи ташкилотнинг олий формасига айланган.

Социалистик жамият сиёсий негизининг асосий бўғинларидан бири — бу халқ депутатлари Советларидир. СССР Олий Совети, Иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларининг фаолиятлари йил сайин тобора ишчан ва самарали бўлаётир. Давр маҳаллий Советлар фаолияти, уларнинг мустақиллиги ва активлигини янада кучайтиришни тақозо этаяпти. Ҳозир партия, СССР Олий Совети Президиуми ва ҳукуматимиз ана шу масала юзасидан таклифлар ишлаб чиқмоқда.

Халқнинг ўз-ўзини бошқарувини ривожлантириш Советларнинг ижроия комитетлари, уларнинг аппаратлари бошқа барча давлат органлари фаолиятидаги демократик асосларнинг янада чуқурлаштирилишини тақозо этади.

Э. ҲАКИМОВ,

юридик фанлари доктори, профессор, катта илмий ходим

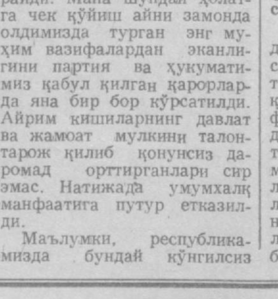

КПССнинг XXVII съезди тарихий қарорлари коммунистлар ва бутун совет халқининг жанговар программаси бўлиб қолди. Съезд ўз қарорларида жамиятимизнинг 1986—1990 ва 2000 йилларга бўлган йўналишини белгилаб берди. Совет Иттифоқи бу улкан вазифаларни ҳаётимизга татбиқ қилиб, давлатимизни иқтисодий негизи бўлмиш давлат ва жамоат мулкини тез суръатлар билан кўпайтириш ва ривожлантириш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар.

Меҳнатга нисбатан муносабат тўғрисида гапирганда шуни қайд этиш керакки, меҳнат — киши ижтимоий ҳаётида муҳим ўринни эгаллайди. Лекин орамизда меҳнатга ножўя муносабатда бўладиган, ижтимоий-фойдали меҳнатдан ўзини четга оладиган ва бошқа жамият аъзолари ҳисобига меҳнатсиз даромад орттирадиган кишилар учрайди. Мана шундай ҳолатга чек қўйиш айни замонда олдимизда турган энг муҳим вазифалардан эканлигини партия ва ҳукуматимиз қабул қилган қарорларда яна бир бор кўрсатилди. Айрим кишиларнинг давлат ва жамоат мулкини талон-тарож қилиб қонунсиз даромад орттирганлари сир эмас. Натижада умумхалқ манфаатига путур етказилди.

Маълумки, республикамизда бундай кўнгилсиз салбий ҳодисалар содир бўлди. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида бу камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Масалан, Тошкент шаҳар маҳаллий саноат бошқармасига қарашли металлдан ёрдамчи материаллар тайёрлаш (металл-фурнитура) заводида бош мастер бўлиб ишлаган Монелис деган шахс бир группа жиноятчилар билан тил бириктириб, завод маъмурияти ва жамоат ташкилотларининг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлганликларидан фойдаланиб, материалларнинг ҳажмидан уриб қолиш эвазига ҳисобдан ташқари металлар тўплаган. Улардан соатлар учун билак узуклар ясаб, кўп йиллар давомида шуғулланиб келган. Натижада давлатга 700 минг сўм зарар келтирган. Монелис қонунсиз орттирган пулларига заргарлик буюмлари, қимматбаҳо тошлар сотиб олган. Монелис Ўзбекистон ССР Олий судининг ҳукми билан олий жазога ҳукм қилинди. Бу жиноят иштирокчилари ва ҳомийлари ҳам тегишли жазога тортилдилар.

«Ўртоқ» кондитер фабрикасининг собиқ директори Каримжонов бошчилигидаги бир группа моддий жавобгар шахслар: омборчи Бадалов, тайёр моллар омбори мудири Сардиев, мастер Ҳамидов ва бошқалар давлат мулкини жуда кўп миқдорда талон-торож қилганлар. Улар ишлаб чиқаралаётган маҳсулотларнинг миқдори ва сифатини камайтириш ҳисобига, қонунсиз равишда, ҳисобдан ташқари кўплаб ортиқча кондитер маҳсулотларини тайёрлаганлар. Корхона раҳбарларининг ўзлари шундай йўл тутганларидан сўнг бу фабрикада майда ўғирликлар ҳаддан ташқари кўпайиб кетган. Тўғри, жиноятчилар қилмишларига яраша қаттиқ жазоландилар. Лекин жуда катта миқдорда давлат, халқ мулки талон-торож қилинди. Афсуски Бўка районида ҳам ана шундай салбий ҳодисалар ва воқеалар содир бўлган.

Шуни таъкидлаш керакки меҳнат коллективи ўз корхонаси, ўз колхози, ўз совхози, умуман ўз хўжалигининг ҳақиқий эгаси бўлиши керак. Ҳар бир совет кишиси ўзини давлат ва жамоат мулкининг ҳақиқий эгаси деб тушуниши лозим. Ана шундагина бундай кўнгилсиз ҳодисаларга чек қўйиш мумкин.

Социалистик мулк умумхалқ мулкидир. У энг аввало меҳнаткашларнинг манфаатларига хизмат қилади. Агар барча кишилар давлат ва жамоат мулкига кўз олайтирувчиларга қарши ўзларининг конституцион бурчларини бажарсалар, у ҳолда бундай кўнгилсиз ҳодисаларнинг олди олинади.

У. ЧОРИЕРОВ,

юридик фанлари доктори, катта илмий ходим

Жаҳон меҳнаткашлари ва бутун прогрессив инсоният Совет Иттифоқига, совет халқига ҳамиша алоҳида эътибор ва ишонч билан, тинчлик посбони, адолат ва илғор социал сиёсий ўзгаришлар мададкори сифатида қараб келмоқдалар. Ана шу умид ва орзуларни рўёбга чиқариш учун ҳам КПСС XXVII съезди белгилаб берган улкан вазифаларни бажариш йўлида мамлакатимизнинг олға қараб ривожланишини яна ҳам жадаллаштириш учун хўжалик социал-маданий ва давлат қурилишининг барча соҳаларидаги ишимизни янгича тарзда қайтадан қуришимиз даркор.

Ўзбекистон Компартияси XXI съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва ундан кейинги пленумлари давлат, хўжалик ва жамоат органларида ишлаб, жиддий нуқсонларга йўл қўйган айрим ходимларнинг қилмишларини қатъий қоралади. Ушбу камчиликларни такрорламаслик учун барча мансабдор шахслар устидан ҳам қуйидан, ҳам юқоридан назоратни кучайтириш лозим.

Социалистик демократияни янада такомиллаштириш ва чуқурлаштириш учун барча органлар ишидаги ошкораликни тубдан кенгайтириш, уларнинг меҳнаткашлар билан алоқасини ҳар томонлама кучайтириш, халқ оммасининг фикрини ўрганиш ҳамда ҳисобга олиш давр талабидир. Доҳий В. И. Ленин таълим берганидек, халқ оммасининг онглилиги давлатимизни янада мустаҳкамлайди, унинг кучига куч, обрўсига-обрў қўшади. Халқ қанча онгли бўлса, давлатимиз ва партиямиз шунча кучли бўлади.

К. ИРИСБОЕВ,

фалсафа фанлари кандидати, социология сектори мудири

КПССнинг XXVII съездида айтиб ўтилганидек, биз социализмни такомиллаштириш шароитида ишлаб чиқарувчи кучларининг ҳамма формаларини кескин равишда, сифат жиҳатидан ўзгартиришимиз зарур. Бу демак, юқори малакали ишчилар, инженер-техник ходимларни, шунингдек фан-техника тараққиётини жадаллаштирувчи кучларни тарбиялашимиз, ҳозирги замон талабига жавоб берадиган техника марказларини яратишимиз ва табиат бойликларидан илмий асосда фойдаланишимиз зарур.

Маълумки, кейинги 15—20 йил ичида республикамизда малакали ишчилар, механизаторларни ва бошқа халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлашда муайян ютуқларга эришилди. Лекин республикамизда, шу жумладан Тошкент областида меҳнат ресурсларини тайёрлашда маълум камчиликларга йўл қўйилди.

Республикамизда 500 дан кўпроқ ҳунар-техника билим юртлари бўлиб, тайёрланаётган кадрларнинг 52 проценти қишлоқ хўжалик соҳаси учундир. Уни битириб чиққан ҳамма ёшлар ҳам ўз касблари бўйича ишламаяптилар. Бунинг асосий сабабларидан бири бизнингча, ёшлар ўз қобилиятларига қараб касб танламай, балки яқин одамлар, таниш-билишларнинг маслаҳатларига асосланганлар. Ёшларимизнинг кўп қисми анкета саволларимизга берган жавобларида юрист, врач ва савдо ходимлари бўлишни истаганликларини ёзганлар. Бу касбларни танлашда асосан оила аъзолари, қариндош-уруғлар, таниш-билишларнинг маслаҳатларига қараб иш тутишган. Шуни таъкидлаш керакки, тадқиқотлар ўқувчиларнинг касб танлашида мактаб педагогика коллективларининг таъсири етарли эмаслигини кўрсатди.

Хулосалардан кўриниб турибдики, ёшларни касбга йўналтириш ишида кескин бурилиш ясаш керак. Жойларда партия, совет, жамоат ташкилотлари тадбирлар тузиб, амалга оширишлари, бу ишда мактаб коллективининг роли катта бўлмоғи лозим. Ота-оналар билан муттасил иш олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Э. ҲОШИМОВА,

фалсафа фанлари кандидати, катта илмий ходим

Илмий-техника революцияси даврида табиатга бўлган таъсир кучайиб, инсон ва табиат муносабатлари тобора мураккаблашиб бормоқда. Инсон ўз меҳнат фаолияти билан табиатни ўзгартирувчи муҳим кучга айланди. Инсоният биосфера динамик хоссаларига шу даражада кучли таъсир этмоқдаки, бу жараён интенсивлигини ўрганиш алоҳида эътиборга лойиқдир. Табиатни муҳофаза қилиш вазифалари КПССнинг XXVII съездида таъкидлаб ўтилди. Табиатни муҳофаза қилиш тадбирлари самарадорлигининг оширилиши, кам чиқимли ва чиқитсиз технологик жараёнларни кенг жорий этиш, табиий ресурслар, хом ашё ва материаллардан комплекс фойдаланишни таъминлайдиган ишлаб чиқаришни ривожлантириш керак.

Ўзбекистон табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг 4 миллионга яқин аъзоси бор. Бундан ташқари кўпгина министрликлар, идора ва муассасаларда табиатни муҳофаза қилиш бўлимлари фаолият кўрсатмоқда. Экологик тарбиянинг илмий ҳолда мунтазам олиб борилиши табиатни муҳофаза қилиш, ундан оқилона фойдаланиш ва табиий ресурсларнинг доимо кўпайиб боришини таъминлашга олиб келади.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда бу масала алоҳида ўринни эгаллайди. Ердан оқилона фойдаланиш, уни шамол ва сув эрозиясидан, селдан, кўчкилардан, сув босишдан, ботқоқланишдан, қуриб қолишдан, шўр босишдан ҳимоя қилиш муҳим ўрин тутади. Зараркунандаларга қарши курашда биологик методларни такомиллаштириш ва тобора кўпроқ қўлланиш уларнинг самарадорлигини оширишга эришиш зарур. Биологик методларни ривожлантириш учун эса ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш муҳим аҳамиятга эга. Тошкент области, шу жумладан Бўка районидаги бир қатор хўжаликларда биолабораториялар ишлаб турипти. Лекин айрим хўжаликларда бу муҳим ишга етарли эътибор берилмаётир. Биологик метод билан ишлаш, табиатни муҳофаза қилишда, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг саломатлигини сақлашда беқиёс катта аҳамиятга эга. Шунинг учун район хўжаликларида бу борада жиддий ишларни олиб бориш тавсия этилади.

Р. ИМОМАЛИЕВА,

фалсафа фанлари кандидати, катта илмий ходим

Ижтимоий муносабатларнинг ривожланишида субъект яъни инсон катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам КПСС XXVII съездида инсон омилига катта аҳамият берилди. Чунки космосдан тортиб оддий станок ишигача, ҳатто, ҳар бир туп ғўзанинг ҳосилдорлиги инсон омилига боғлиқ. Хулоса шуки, инсон омили ишга солинса ижтимоий ривожланиш ҳам тезлашади, халқ бойлиги ортади, ватанимиз қудрати ошиб бораверади.

КПСС XXVII съездига қилинган Сиёсий докладда партия белгилаган улкан режаларнинг амалга оширилиши биринчи навбатда ишчилар, колхозчилар олимлар, зиёлилар, кенг жамоатчилик меҳнатига, ғайратига, ижтимоий фаоллигига боғлиқ эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Лекин бу ғайрат ва шижоат илғор техника янги технология билан чамбарчас боғланиши, фан ютуқларига асосланиши лозим. Ана шундагина социализмнинг беҳад афзалликлари эркин ва ҳар томонлама намоён бўлади. КПСС XXVII съездида айтилганидек фақат қуруқ чақириқлар ва шиорлар билан чекланиб қолмай, балки уларни янги илғор техника ва технология билан бирлаштирсак, инсон омилининг яратувчилик роли, меҳнатимизнинг самарадорлиги янада ошади.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ОРГАНЛАРИДА

ҲИСОБОТ-САЙЛОВЛАР

ТЕКШИРИШЛАР ИЗЧИЛ БЎЛСИН

18-ўрта ҳунар-техника билим юрти халқ контроли группаси ҳисобот даврида 50 га яқин рейд ва текшириш ўтказди. Уларда ўқув-тарбия ишлари самарадорлигини ошириш, маблағлардан тўғри фойдаланиш, халқ мулки, шу жумладан китоб фонди, ҳарбий-спорт анжомларининг сақланиши, талабаларга маданий-маиший шароит яратиб бериш каби масалаларга алоҳида эътибор берилди.

Билим юртида барча кабинетлар кўргазмали қуроллар, техника воситалари билан жиҳозланган. Лекин айрим ўқитувчилар, мастерлар машғулотларда улардан етарли фойдаланмаётганликлари ҳақида сигналлар тушди. Халқ контроли группаси бу борада рейдлар ўтказди. Жиддий камчиликлар аниқланди. Рейд якунлари маъмуриятга билдирилди, партия йиғилишларида ҳам муҳокама этилди. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Хўжалик ишларини текшириш бўйича ҳам рейдлар ташкил этилди. Текширувларнинг бирида 3,7 кубометр тахта, 50 дона шифер асоссиз ҳисобдан чиқариб юборилгани аниқланди. Масъулиятсизлик қилган директор ўринбосари У. Далабоевга ҳайфсан эълон қилинди.

Мастерларнинг сигналига мувофиқ билим юрти халқ контроли группаси жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда 97-колхозлараро механизациялашган кўчма колоннада текширув ўтказди. Аниқланишича, кўчма колоннада меҳнат қилган ўқувчиларга июнь ойида 795 сўм 28 тийин кам ҳақ тўланган. Халқ назоратчиларининг аралашувидан сўнг бу пуллар талабаларга тарқатилди.

— Халқ назоратчилари турли тадбирлар ўтказганда,— деди ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган билим юрти халқ контроли группаси раиси М. Г. Папин,— касаба союз, комсомол ташкилотлари вакилларини ҳам жалб этмоқдалар. Бу эса рейд ва текширишларнинг изчил ва самарали бўлишига ижобий таъсир этмоқда.

Халқ контроли группаси ҳисобот-сайлов йиғилишида сўзга чиққан Р. Эштоев, Б. Алимов, М. Қурбонов, Х. Тўйчиева ва бошқа кишилар талабаларнинг чуқур билим олишлари учун шарт-шароит яратиб бериш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, халқ мулкини сақлаш бўйича олиб борилган ишларни таъкидлаган ҳолда, айрим рейд ва текширишларда аниқланган камчиликлар секинлик билан бартараф этилаётганини қаттиқ танқид қилдилар.

Докладчи ва доклад юзасидан музокарага чиққан халқ назоратчилари ҳисобот даврида юз берган бошқа камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

М. МИРКОМИЛОВ,
Бўстонлиқ райони.

● КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхози деҳқонлари айни кунларда ғўза парваришини область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида ташкил этмоқдалар. Ғўза қатор ораларига ишлов беришда зараркунанда ҳашаротларга қарши курашда механизатор Усен Хўжаев айниқса жонбозлик кўрсатмоқда. Бу йил у меҳнат қилаётган бригада аъзолари 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Суратларда: механизатор У. Хўжаев; ғўзаларга химиявий препаратлар билан ишлов бериш пайти.

А. Абалян фотолари.

УМУМИЙ ГАПЛАРНИНГ ЎРНИ ЭМАС

Доимий комиссиялар фаолиятидан

АЙРИТОМ ва ШОВҒОЗ аҳоли пунктларида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва меҳнат ветеранлари ўз қишлоқлари хат ташувчилари Мамади Холбоев ва Чиллабой Саримсоқовлар хизматидан тез-тез ранжийдиган бўлиб қолдилар. Бу гап ижроия комитетга ҳам етиб борди. Кексалар эътирози қишлоқ Советининг соғлиқни сақлаш ва социал таъминот бўйича доимий комиссияси аъзоларини қизиқтириб қолди. Ахир дарахтнинг учи бекорга қимирламайди, ветеранларнинг нолиши бежиз эмас, албатта.

Шундан сўнг комиссия пенсионерларнинг шикоятини ўрганиб чиқди. Ҳақиқатан ҳам алоқа ходимлари пенсия ва нафақа пулларини эгаларига ўз вақтида етказиб бермаётган экан. Доимий комиссия аъзолари аралашгач, орадан кўп ўтмай, ҳар икки қишлоқ аҳолиси алоқа ходимлари хизматидан мамнун эканликларини айтишди.

Қишлоқ Советининг етти нафар депутатини бирлаштирган бу доимий комиссия аъзолари ўз зиммаларига юклатилган масъулиятли вазифаларни бекаму-кўст бажаришга ҳаракат қиладилар. Айниқса, комиссия раиси, Ворошилов номли совхознинг ем-хашак бригадаси бошлиғи Сайдали Жониқулов, учинчи бўлим ишчиси Нурбувиш Қуролова, иккинчи бўлим ишчиси Эътибор Нисорова каби активларнинг ташаббуси билан доимий комиссия ҳаётнинг ўзи кун тартибига қўяётган энг муҳим долзарб масалаларни мажлис муҳокамасига қўяётганлиги диққатга сазовор. Доимий комиссиянинг иш планидан асосан ана шундай зарур масалалар ўрин олади.

Чорвачилик совхоздаги асосий тармоқлардан ҳисобланади. Унинг тақдирини чорвадорлар, хусусан, чўпон-чўлиқлар ҳал этади. Демак, чорвадорларнинг саломатлиги ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Ана шулар ҳисобга олинган ҳолда комиссиянинг март ойидаги йиғилишида район марказий касалхонасининг Телов қишлоғидаги филиали ходимлари томонидан чўпонларга медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволи тўғрисидаги масала кўриб чиқилиб, бор камчиликлар очиб ташланди. Овжазсой аҳоли пунктида жойлашган фельдшерлик-акушерлик пункти биноси ночор аҳволда. Пунктни дори-дармон ва асбоб-ускуналар билан етарлича таъминлаш керак. Доимий комиссия бу масалани тезроқ ҳал этиш зарурлиги ҳақида ижроия комитет мажлисига материал тайёрлади. Ўз навбатида ижроия комитетнинг апрель ойидаги мажлисида бу масала кўриб чиқилиб, камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тадбирлар белгиланди ва масала ижобий ҳал қилинди.

Келтирилган бу мисоллардан доимий комиссия фаолияти кейинги йилларда анча жонланганлиги кўриниб турипти. Бироқ масалага давр талаби нуқтаи назаридан ёндашадиган бўлсак, доимий комиссия ўз таъсир доирасини янада кенгайтириши кераклигини таъкидлаш лозим. Чунки ҳали жойларда комиссия томонидан амалга оширилган ишлардан кўра ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар кўп. Бунинг асосий сабаблари шундаки, комиссия аъзоларининг ҳаммаси ҳам бирдай активлик кўрсатаётгани йўқ. Кўрилаётган айрим масалаларда конкретлилик етишмайди, маълум мавзудаги камчиликлар тўғрисида гап борганда аниқ далиллар ўрнига умумий гаплар билан чекланиш ҳоллари учрайди.

Хуллас, доимий комиссия фаолиятини бутун чоралар билан жонлантириш, айниқса, унинг ҳақиқий аҳволни тўғри ва чуқур таҳлил этиш ҳамда назорат қилиш фаолиятини кучайтириш, ишни КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди талаблари даражасида йўлга қўймоқ зарур. Қишлоқ Советиҳузуридаги план-бюджет ва молия, савдо ва умумий овқатланиш доимий комиссиялари фаолиятини ҳам кучайтириш талаб этилади.

Қ. ОДИНАЕВ,
Оҳангарон райони.

СУВЧИ ВА МЕХАНИЗАТОРЛАР — ҲАМКОР

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ленинизм» колхозининг Усенбой Азимов бошчилик қилаётган бригадасида ғўза парвариши намунали ташкил этилмоқда. Бунинг боиси бор, албатта. Бу ерда тажрибали механизаторлар ва сувчилар меҳнат қилишади. Болтабой Ксенбоев ҳамда Мирза Камоловлар ҳозиргача 92 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига беш марта сифатли ишлов беришди. Тоғабек Анорбеков, Бойдилла Эгамбердиев, Абдиқул Нурманбетов, Абдуманноп Мўлдабеков сингари сувчилар эса иккинчи суғоришни якунлашди.

— Гап фақат ишлов бериб суғоришда эмас,— дейди бригада бошлиғи У. Азимов,— балки қилинаётган ишларнинг ғўзага кўпроқ самара беришида. Ҳозирча экинимизнинг ривожи яхши. Ўз вақтида минерал ўғитлар билан озиқлантирилган ғўзаларимиз кўсакламоқда.

Бригададаги энг катта ютуқларнинг бири сувчилар ва механизаторларнинг ўзаро ҳамкорликда меҳнат қилаётганидир. Механизаторлар культиваторнинг ишчи органларини тўғри ўрнатиб, иложи борича чуқурроқ ишлов беришяпти. Ана шунда ғўза ҳам поясидан, ҳам илдизидан ҳаво олиб, жадал ривожланади. Шунингдек оби-тобида ишлов берилганда тупроқда нам яхши сақланади. Экин кўп сув талаб қилмайди. Сувчилар эса сувдан кейин етилган карталар ҳақида механизаторларга ўз вақтида айтишмоқда.

Бригада деҳқонлари бу йил ҳар гектар майдондан 40 центнердан пахта йиғиштириб олишни режалашган. Улар бунинг учун эса ҳали кўп иш қилиш кераклигини ҳам жуда яхши биладилар.

М. МИРКАМОЛОВА.

ШОВҚИН ВА САЛОМАТЛИК

Шовқин ташқи муҳитнинг аҳолига таъсир қиладиган зарарли омиллари ичида катта ўрин тутади. «Шовқин ҳозирги замон офати ва техника тараққиётининг ёқимсиз маҳсулидир» деб ёзганди журналлардан бири. У кун сайин ҳаётимизга кенг миқёсда кириб бормоқда. Бугунги кунда бизни муассасаларда, фабрикаларда, ҳатто уйда ҳар соатда таъқиб қилаётган шовқинга яқинда унинг янги хил тури — товушдан тез учадиган самолётнинг зарб тўлқини қўшилди.

Шовқинга қарши курашдан мақсад — шаҳарликларнинг унумли меҳнат қилиб, дам олишлари учун қулай шароит яратиб беришдир. Бунда шовқиннинг одам организмига нохуш таъсирининг олдини олиш масалаларига катта аҳамият берилади. Бу проблемаларни амалда қўллаш учун илмий текшириш ишлари плани лойиҳасига транспорт шовқинининг йўл қўйса бўладиган даражасини ишлаб чиқиш вазифаси киритилган. Янги типдаги барча автомашиналарнинг шовқини махсус полигонларда синовдан ўтказилади.

Ҳозирги пайтда кўп шовқин чиқармайдиган ва ҳавога зарарли моддалар ажратмайдиган электромобиллар яратиш устида иш олиб борилмоқда. Дастлабки экспериментал электромобиллар Москва кўчаларида пайдо бўлди. Ҳозир бутун дунёдаги электромобиллар сони юз мингга етиб қолди. Жаҳондаги 250 миллионга яқин автомобиль олдида бу рақам арзимас, албатта. Бироқ мутахассисларнинг айтишича, асримиз охирига бориб электромобиллар сони 30 миллионга етади.

Кўплаб ишлаб чиқарилаётган янги автобуслар, трамвайлар, метрополитен поездлари темир йўл вагонлари шаҳарларимизда пайдо бўлди, улар шовқини камлиги билан афзал. Трамвай шовқинини пасайтириш учун Волгоградда узоқ километрли масофага қатнайдиган кўчадан алоҳида қурилган тезюрар трамвай йўллари лойиҳаси ишлаб чиқилган. Пермь шаҳрида ҳам экспресс трамвай йўли лойиҳаси ишлаб чиқилди, у бутун шаҳар бўйлаб чорраҳаларсиз эстакадалар ва тоннеллар орқали ўтади.

Айниқса, аэропорт атрофидаги турар жойлар зонасида авиация шовқинининг аҳолига таъсирини камайтиришга қаратилган конкрет қоидаларга амал қилинади. Баъзан шовқинни пасайтириш учун учишнинг махсус усулларидан ҳам фойдаланилади (самолётни қўниш-учиш чизиғигача махсус транспортга тиркаб олиб чиқилади), сершовқин самолётлар камроқ ишлатилади, авиация шовқини таъсир қиладиган зонада турар жой бинолари қуриш бутунлай ман қилинади. Айрим ҳолларда аэропортни шаҳардан ташқарига кўчириш масаласи қўйилади.

Шаҳар қурилишида акустик муҳитни яратишнинг асосий масалаларидан бири «шовқин карталари» тузишдан иборат. Бунда шовқинли кварталлар ва транспорт йўллари билан бир қаторда қаттиқ шовқин чиқадиган кўпчилик манбаларнинг жойлашиши, сони ва шовқин даражаси белгиланган бўлади. Бир сўз билан айтганда карта — шовқинни йўқотиш ёки камайтиришига қаратилган ўзига хос пландир.

Ушбу карта маълумотлари асосида Ленинград шаҳрини ривожлантиришнинг бош плани ишлаб чиқилди, унда транспорт шовқинини пасайтириш чоралари назарда тутилади. Жумладан, оғир ва кучли шовқин чиқариб юрадиган транспортларни шаҳар четидан айланиб ўтадиган қилиб, халқа йўл тармоғини қуриш кўзда тутилади, бу халқа йўлларда ҳам машиналар тез юради, ҳам шаҳардаги асосий магистралларда қатнов анча камаяди. Бундай ишлар мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида ҳам олиб бориляпти.

Шаҳар муаммолари ҳақида мулоҳазалар

Турар-жойларни қуришда улар квартал ичидаги территория учун акустик экран вазифасини ўташи лозимлигини назарда тутиш керак. Ўн уч қаватли, узунлиги юз метрли ана шундай уй лойиҳасини ленинградлик олимлар ва архитекторлар яратишди. Бу уйда фақат коридорлар, зина майдончалари, ошхона шовқин таъсирида бўлади. Ётоқхоналар ҳовлига қаратилган. Мамлакатимизда шовқиндан ҳимоя қиладиган биринчи экспериментал бу уйни Ленинградда қуриш мўлжалланади. Шовқиндан ҳимоя қиладиган қўшимча воситалар сифатида махсус экилган яшил дарахт минтақаларидан ҳам фойдаланилади.

Шаҳар шовқини масаласини ҳал қилишда асосий тўсиқ шовқинга қарши курашнинг муҳимлигини тушунмаслик, унинг одам организмига зарарли таъсирини яхши билмасликдир. Ҳали кўпчилик одамлар шовқин илмий-техника тараққиёти оқибати, унга кўникиш керак, дейдилар. Баъзан катта шаҳарлар чорраҳаларида автомобилларнинг асоссиз сигнал чалишини, трамвайларнинг қўнғироғини эшитиш мумкин. Кўпинча мотори ёки глушители созланмаган, устидаги юк яхши боғлаб қўйилмаган машиналарнинг катта кўчаларда шовқин солиб кетаётганининг гувоҳи бўламиз. Қатор шаҳарларимиз кўчаларида мегафонлар овози эшитилиб туради, улар ёрдамида баланд овоз билан бирор тарихий ёдгорликни бориб кўриш, китоб, лотерея сотиб олиш ва бошқалар тавсия қилинади.

Қаттиқ товуш билан гаплашиш, деразадаги транзистор ёки магнитофонни баланд қўйиб эшитиш ҳам ҳар шовқинига шовқин қўшади. Кечқурун алламаҳалгача доминони тақиллатиб ўйнайдиган, гитара чалиб, ашула айтиб юрадиган ёш йигитлар, кечаси кўчада ма-

ГАИ, СЭС ва милицияга шовқинга қарши кураш ҳақидаги қарор бузилган барча ҳодисалар ҳақида мунтазам равишда хабар бериб турадилар. Янги белги машиналар ва бошқа транспортлар сигналига, юк машиналарида идишларни эҳтиётсизлик билан ташишга қарши курашда самарали восита бўлиб чиқди.

Бокуда Никоҳ уйида келин-куёвдан никоҳни расмийлаштириш ҳақида ариза олинаётган пайтда, уларга тинчлик, осойишталик ҳақида рангли эслатма топширилади. Таллин, Минск каби шаҳарларда ҳам бу борада маълум тажриба тўпланган.

Шундай қилиб, шаҳарларда шовқинга қарши кураш масаласи комплекс ва кўп қиррали вазифадир. У кўпгина манфаатдор министрликлар ва бошқармаларнинг ҳамкорликда ишлашларини талаб қилади. Бу вазифанинг муваффақиятли ҳал бўлиши ҳар биримизга боғлиқ. Ижод ва саломатлик манбаи бўлмиш тинчликни ҳурмат қилиш, бошқалар оромини бузмасликни, айниқса, мактабларда болаларга ўргатиш лозим, зеро болаларнинг янада юксак техника тараққиёти шароитларида яшашларига тўғри келади.

Шуни унутмаслик кераккки шовқин техника тараққиёти аломати эмас, балки унинг такомиллашмагани натижасидир. Шовқинга қарши планли равишда ва ҳар томонлама курашиш —одам умрини узайтириш, унумли ижодий меҳнат қилиш ва яхши ҳордиқ чиқариш учун кураш демакдир.

У. МИРЗАЕВА,
Ўзбекистон санитария-гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот институти шовқин ва вибрация лабораториясининг мудири, медицина фанлари кандидати.

М. МАГАЙ,
кичик илмий ходим.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

НИҲОЯСИГА ЕТМОҚДА

▲ ОРЖОНИКИДЗЕ районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги»

35 ЦЕНТНЕРДАН

▲ РЕСПУБЛИКАДА хизмат кўрсатган пахтакор Аҳмад Душабоев етакчилик қилаётган бригадада тадбиркор деҳқонлар кўп. Абдулла Худойбердиев, Шарифбой Турдиев, Йўлдошбой Пирматов, Турғунбой Чинтошевларнинг номи фақат «Партия XIX съезди» колхозидагина эмас балки Бўка районида ҳам кўпчиликка таниш.

Коллектив аъзолари бу йил 140 гектар майдонга чигит экишди. Тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш учун зарур тадбирлар амалга оширилди. Ҳозирда карталарда бешинчи культивация бошлаб юборилди. Озиқлантириш, суғориш аниқ муддатларда олиб борилаётганлиги туфайли ғўзалар баравж ўсмоқда. Олди ниҳоллар уч-тўрттадан гул кўрсатди.

Бригаданинг тажрибали сувчилари об-ҳаёт тақчиллиги сезилаётган бўлишига қарамай ҳар қатрасидан унумли фойдаланмоқдалар. Улар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтаришга сўз берганлар.

О. ҲАМРОЕВ.

▲ Шунингдек, редакциямизга Оҳангарон районидан А. Маҳкамов, Калинин районидан И. Қосимов, Паркентдан М. Миркамолов, Оққўрғондан М. Тожибоева, К. Ражабов, Коммунистик районидан Д. Анорбоевлар ҳам шу кунларда дала меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатлари ҳақида хат-хабарлар йўллашган.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДА
НГЛАР

қилинган».

Самолётлар Харж ороли яқинида «денгиздаги катта нишонга» яна зарба берган. Бу — Ироқ авиацияси 48 соат ичида ҳужум қилган бешинчи кемадир.

ИНА агентлиги Эрон артиллерияси Ал-Курна шаҳрини тўпга тутганлигини ва тинч аҳоли ўртасида ўлганлар ва ярадорлар борлигини маълум қилди.

НИКОСИЯ, 9 июль. (ТАСС). Эрон қўшинлари Меҳрон районида ҳужумни давом эттирмоқда деб хабар беради ИРНА агентлиги. Улар ўтган кунлар мобайнида Ироқнинг 40 квадрат километрдан зиёд территориясини, шу жумладан стратегик жиҳатдан муҳим тепаликни ишғол этдилар ва ҳозир Бадра шаҳридан 14 километр берида турибдилар. Жанглар чоғида Ироқнинг бир неча бригадаси тор-мор этилганлиги хабар қилинади. Душманнинг 2000 нафар аскари ўлдирилган ва яраланган. Эрон қўшинлари душманнинг таъминот йўлларини бўғиб қўйишга муваффақ бўлганлар. Бағдод—Басра тош йўлидаги қатнов бузилган. Эрон авиацияси Ироқ қўшинлари йиғилган районларни бомбардимон қилишни давом эттирмоқда.

ТАЙП
АСИДАН

НЬЮ-ЙОРК. Социалистик мамлакатлар қуролсизланиш юзасидан жаҳон конференцияси ядро уруши хавфини бартараф қилиш ва қуролланиш пойгасини жиловлаш йўлида дунёдаги барча давлатлар куч-ғайратларини бирлаштириш борасида муҳим ва ўз вақтида қўйилган қадам бўлади, деб исботламоқдалар. Венгрия, Вьетнам ва Совет Иттифоқи вакиллари БМТнинг қуролсизланиш бўйича жаҳон конференцияси махсус комитетининг бу ерда ўтаётган сессиясида сўзга чиқиб, бундай анжуман амалда қуролсизланиш ишида муҳим восита бўлиши мумкин эканлигини таъкидладилар. Ядро асри халқаро муносабатларга янгича ёндошишни қатъий тақозо этмоқда, жаҳон сиёсий муҳитини тубдан яхшилаш учун турлича социал системадаги давлатлар куч-ғайратларини бирлаштиришни талаб қилмоқда, деди СССР вакили Евгений Головко.

ТУНИС. Тунис республикасининг президенти Хабиб Бурғиба илгари молия ва экономика министри лавозимини эгаллаган Рашид Сфарни мамлакат бош министри лавозимига тайинлади, деб хабар қилди ТАП ахборот агентлиги. Сфар 1980 йилдан буён министрлар кабинетига бошчилик қилиб келган ҳукумат бошлиғи Муҳаммад Мзалининг ўрнини эгаллади. Исмоил Халил планлаштириш ва молия министри лавозимини эгаллади.

ВАШИНГТОН. АҚШ билан Таиланд 4 августдан 13 августгача Таиланд территориясида ҳамда унинг ёнидаги Сиам қўрфазида «Кобра гоулд-86» шартли ном билан кенг кўламли ҳарбий машқлар ўтказади. Пентагон вакили бу ҳақда расмий равишда маълум қилди. Келгуси кучлар намойишида АҚШнинг 9300 ҳарбий хизматчиси ҳамда Таиланд армиясининг 3500 аскари, жанговар кемалар ва авиация иштирок этади. Машқлар давомида ҳаво, қуруқликдаги ҳамда десант операцияларида Америка ва Таиланд бўлинмаларининг баҳамжиҳат ҳаракатлари, соҳилга яқин жойларда сувларга мина қўйиш ҳаракатлари, шунингдек иккала мамлакат армиялари махсус бўлинмаларининг операциялари пишиқтирилади.

(ТАСС, 9 июль).

● Японияда мамлакатнинг ядро қуролига қарши ҳаракатида йирик воқеа ҳисобланган анъанавий тинчлик марши ўтмоқда. Айни вақтда урушга қарши ташкилотлар ҳужжатлари — «Хиросима ва Нагасаки даъвати» остига ядро қуролини йўқ қилиб ташлашга чақирувчи имзолар ҳам тўпланмоқда. Ҳозирги вақтгача 19 миллиондан ортиқ кишининг имзоси тўпланди. Суратда: Токиода бошланган маршлардан бирининг иштирокчилари. Намойишчилар ёнида даъватнинг имзолар билан тўлган бланкалари қутичалари.

Жапан пресс — ТАСС фотоси.

АҚШ МЕКСИКА ИШЛАРИГА АРАЛАШМОҚДА

МЕХИКО, 9 июль. (ТАСС). Мексика оммавий ахборот воситалари ўтган якшанба куни мамлакатнинг бир қанча штатларида губернаторларни, шунингдек маҳаллий қонун чиқарувчи мажлислар депутатларини сайлаш юзасидан ўтказилган айрим сайловлар давомида АҚШ унга қўпол равишда аралашганлигини фош қилмоқда. Сайлов якунлари тўғрисидаги узил-кесил маълумотлар йўқ. Бироқ, овозларни дастлабки санаб чиқиш ҳукмрон институцион-революцион партия (ИРП) миллий ҳаракат ўнг партияси (МХП) вакиллари устидан ишонарли ғалаба қозонганлигини кўрсатди. Сайловлар арафасида Қўшма Штатлар МХП номзодларининг сайловда ғолиб чиқишини таъминлашга қаратилган хатти-ҳаракатлар қилганлиги муносабати билан ИРП ғалабаси алоҳида аҳамиятга эга бўлади. Жумладан, Нотимикс ҳукумат ахборот агентлигининг хабар қилишича, Чиуауа штатида бир қанча ҳолларда Америка гражданлари ўзларини мексикалик деб кўрсатиб овоз беришда қатнашишга уринганлар. Улардан бири МХП вакили учун овоз бермоқчи бўлганлигини тўғридан-тўғри тан олган.

Мексика матбуоти сайловни шарҳлаб, диққат-эътиборни АҚШ мамлакатнинг ички ишларига мунтазам аралашиб келаётганлигига қаратмоқда. Оқ уй, деб таъкидлайди маҳаллий матбуот, Америка конгрессида «Мексикадаги сайловларнинг боришини кузатиш бўйича» махсус комиссия тузиб, бундай комиссиянинг тузилганлиги гўё маъмурларнинг йўл қўйиб бериши оқибатида Чиуауа штатида зўравонлик вазияти ҳукм сурмоқда, бундай шароитда овозларни ҳисобга олишда сохта ишлар сайлов чоғида бошқа бузилишлар бўлиши мумкин, деб асослади. Ана шу кампаниянинг пировард мақсади, деб таъкидлайди матбуот, АҚШнинг республикачилар партияси билан мустаҳкам алоқа ўрнатган миллий ҳаракат партияси намояндаларини штат раҳбарлигига ўтказиб, Чиуауани аслида АҚШнинг 51-штатига айлантириш ниятидир.

ХИМИЯ КОРХОНАСИДА ЁНҒИН

ПАРИЖ. Валь Дъуаз департаментининг Безон шаҳридаги химия корхонаси тамомила ёниб кул бўлди. Бахтли бир тасодиф бўлиб, ҳеч ким ўлмади, аммо етказилган моддий зарар 8 миллион франкка боради. Ёнғинни ўчириш чоғида ўн нафар ўт ўчирувчи оғир заҳарланди.

● Афғонистон Демократик Республикаси касаба союзлари активлари делегацияси ВЦСПСнинг таклифига биноан Ўзбекистонда бўлди. Делегация аъзолари колхоз ва совхозлар меҳнаткашлари билан учрашдилар.
Суратда: делегациянинг В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида бўлган пайти акс эттирилган.

А. Усмонов фотоси.

(ЎзТАГ).

ҚАДИМГИ ҚЎЛЁЗМАЛАРНИ ВАРАҚЛАГАНДА

БИР МУШОИРА БОИС...

ЎЗБЕКИСТОН ССР Фанлар академияси Ҳ. С. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институти олимлари фонддаги мавжуд қўлёзма китобларни илмий истифодага киритиш мақсадида уларнинг бир неча томдан иборат каталогини тузмоқдалар.

Каталогдан Фирдавсийнинг «Шоҳнома» асари, Умар Ҳайём рубоийлари, Хоқоний девони, Низомий Ганжавийнинг буюк «Хамса»си, Фаридиддин Аттор ва Жалолиддин Румийнинг фалсафий асарлари, Саъдий, Ҳофиз ва Бедил «Куллиёти», Абдураҳмон Жомийнинг кўпгина китоблари, Бадриддин Хилолийнинг «Шоҳ ва дарвеш», Жунайдулла Ҳозиқнинг «Юсуф ва Зулайҳо» достонлари ҳамда бошқа бир қатор шоирларнинг асарлари ўрин олган.

— Партия ва ҳукуматимиз бадиий меросимизни авайлаб, уни ўрганиб халққа қайта тақдим этишдек ишларга катта ғамхўрлик қилиб келмоқда, — дейди бўлим мудири Фатхулла Ғаниҳўжаев. — Институтимизда яратилган «Қўлёзмалар каталоги»нинг I ва II томи ҳам ана шундай ғамхўрлик натижаси ўлароқ юзага келди.

Бу йил илмий жамоатчилик жаҳон адабиётининг улкан сиймоларидан бири, форс-тожик классик адабиётининг улуғ намояндаси Фирдавсий «Шоҳнома»сининг 1000 йиллигини кенг нишонлайди.

— Қадимги қўлёзмаларда бу асар тўғрисида айрим маълумотлар, нақл ва ривоятлар учрайди. Масалан, «Мажмуа ал-атоиф» қўлёзмасидаги «Шоҳнома»нинг ёзилиш тарихига оид бир лавҳа биз мутахассисларнинг эътиборини тортди.

...Фирдавсий номи тез-тез тилга олиниб, эл оғзидан тушмайдиган бўлиб қолди. Айниқса, шоирлар мушоирасида унинг шуҳрати баланд эди.

Фирдавсийнинг асл исми Ҳасан ибн Исҳоқ, ўзи Тус вилояти деҳқонларидан. Отаси Тус ҳокими Умиднинг чорбоғида боғбонлик қилар эди. Боғнинг ғоят гўзаллигидан унга «Фирдавс» деб ном қўйилган. Шоирнинг тахаллуси ҳам ана шу боққа қиёс тариқасида Фирдавсий деб аталган.

Кунларнинг бирида Умид Фирдавсийга зулм ўтказади. Кўнгли озор чеккан шоир Ғазнага қараб йўл олади. У Ғазна ҳокими даргоҳига кирмоқчи бўлиб йўл ахтарар экан, иттифоқо бир боғ ичидан чиқиб қолди. Бу ерда бир неча киши суҳбатда машғул эди. Шоир бир одамдан:

— Булар ким бўлади?— деб сўради.

У киши жавоб қилди:

— Буларнинг бири шоирлар сардори, исми Унсурийдир. Бири Фаррухий. Яна бири Асжадийдир.

Фирдавсий бориб уларга салом берди.

— Сен ким бўласан? — деб сўради улардан бири.

— Шоирман. Тус вилоятидан келдим.

— Ўтир, бир мушоира қилиб синашайлик, — деди Унсурий ва ўзи бориб Асжадийнинг ёнига ўтирди. — Биз тўрт шоир шеър айтишамиз. Ҳар қайсимиз бир мисрадан шеър битсак, бир рубоий ҳосил бўлади, — деди-да, Унсурий шеър айтишни бошлади:

Чун талъат ту моҳ
набошад равшан
(Чу оразинг каби ой
ўлмади ҳаргиз равшан).
Фаррухий:
Ҳам ранги рухат гул
набувад дар гулшан
(Юзинг мисолида гул
кўргузар қачон гулшан).
Асжадий:
Мижгонат ҳаме гузар
кунад аз жавшан
(Шикоф қилғуси
кипригинг — ўқунг тўққуз
жавшан).

Фирдавсий:
Монанди синони Гев дар
жанги Пашан
(Чу Гев типридек эрди
улки жанги Пашан).

Унсурий Фирдавсий айтган мисрани эшитиши биланоқ даврадагиларга қараб:

— Фирдавсийнинг бу мисрасидан маълум бўлдики, у Ажам подшоҳлари тарихидан яхши хабардорга ўхшайди. Офарин, бу мушоирамизни ҳокимга етказмоқ жоиз, — деди.

Султон Фирдавсийнинг шеъриятидаги камолотини кўриб, унга «Шоҳнома» ёзишни буюрди. Фирдавсий назм боғи аро йигирма йил кезиб, олтмиш минг мисрадан иборат асарни яратди.

Бунга атиги бир мушоира боис бўлди.

Баҳодир ВАЛИЕВ.

ЮСУФ ШОМАНСУРНИ ЭСЛАБ

ХОТИРА

Юсуф Шомансур адабиётимизга ўз тенгқурлари — Эркин Воҳидов, Сайёр, Тўлқин, Х. Салоҳ, Р. Абдурашид сингари ижодкорлар билан бир вақтда кириб келган эди: У дастлаб Н. Островский номидаги пионерлар саройида Ўзбекистон ССР халқ шоири Ғайратий раҳбарлик қилган адабий тўгаракда қатнашиб, дастлабки ижод сабоғини олди. Сўнгра Ю. Шомансур истеъдоди Тошкент Давлат педагогика институтида ўқиган кезлари атоқли шоир М. Шайхзода ташкил этган адабий уюшмада сайқал топди.

Шоир ўзининг қисқа умри давомида бир неча шеърий китоблар, достонлар ва «Қора марварид» романини ёзди. Унинг асарларини китобхонлар катта қизиқиш билан қарши олдилар. Бундан ташқари Ю. Шомансур Шекспир, Лермонтов, Шевченко, Маяковский каби классик шоирларнинг асарларини ўзбек тилига таржима қилди.

Юсуф Шомансур ҳаёт бўлганида эллик ёшга тўлган бўларди. Гарчи у жисман орамизда йўқ бўлса-да, аммо ижодкор яратган қатор асарлар ва унинг номи халқимиз дилида яшайди.

ТУЗ

Кашфиётлар кўпдир ёруғ
дунёда,
Электрни
Бунёд этганда инсон
Юлдузлар шарманда
бўлди самода.
Қуёшни яратмоқ
Туюлди осон.
Ракетага бағрин очди
коинот
Самолётлар қолди
Жўн бир ижоддай.
Лекин
Бир кашфиёт
Абадул-абад
Эскирмайди сира нурдай,
Ҳаётдай:
Қачондир,
Кимнингдир донишманд
боши
Туз ихтиро этган
Қўрқмай, чўчимай.
Меъёридан ортса
Шўр бўлар ошинг,
Агар
Камроқ бўлса
Ҳаётинг чучмал...

КУЗГИ ҚУЛУПНАЙ

Бозорда
бир четда кузги қулупнай
саватга уйилиб
ялтираб турар,
эгасининг эса оғзи
қулфдай,
молини мақтамас,
жим қараб турар.
Қулупнайга биров
боқмас қайрилиб,
кўнгил учун сўриб кўрмас
баҳосин.
Биров
анор ейди эсдан айрилиб,
Биров қовун сўйгач
ушлар ёқасин.
Қизиқ,
Баҳорда-ку қулупнай деса
севинч пайдо бўлар эди
одамда.
Гуноҳмикан
Кузда қулупнай еса?
Йўқ, йўқ,
одамларда айб йўқ
чамамда...
Охири хаёлим бир ерда
тўхтар:
Кузги қулупнайнинг
маъюс қисмати
ўз вақтида
ҳуснин
қадри-қимматин
кўрсата олмаган ёшликка
ўхшар.

Юсуф ШОМАНСУР.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

ҚУЙИ КОЛЛЕКТИВЛАР ФАОЛИЯТИДАН

БУТУН ЙИЛ ДАВОМИДА

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтида ўтказилган спартакиада программасига якун ясалганига анча бўлди. Мусобақа байроғи туширилди. Лекин институт ўқитувчилари ҳам, студентлари ҳам тарқалишга шошилмасдилар. Улар бадминтон, баскетбол, волейбол, стол тенниси, мини-футбол, шахмат, шашка ҳамда ГТО кўп курашининг айрим турлари бўйича ўтказилган турнирларни ўз ичига олган спартакиада якунлари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Дарҳақиқат, билим юртида спартакиада мусобақалари қизғин ўтмоқда. Айниқса, профессор-ўқитувчилар ҳам барча стартларда актив иштирок этишлари мусобақаларнинг янада оммалашишига олиб келяпти. Сурункасига икки йилдан бери институт профессор-ўқитувчиларидан ташкил топган состав «Буревестник» Тошкент область Советн ўтказаётган «саломатлик спартакиадасида биринчи ўринни эгаллаб келяпти. Айниқса, декан А. Лугачев, проректор В. Хомерики (волейболчилар), механика факультетининг ўқитувчиси И. Целишчев, механика-технология факультети ходими Т. Факули (баскетбол), пахтага бирламчи ишлов бериш кафедрасининг доценти Т. Парпиев (шахматчи), ҳарбий тайёргарлик кафедраси мудири И. Курячилар мусобақаларда ўзларини кўрсатмоқдалар.

Институтнинг иккита спорт зали, 4 та волейбол ва баскетбол майдончалари, комплекс майдонча, стол тенниси учун махсус хоналари бор. Фақат бассейн йўқ. Лекин сув спорти турлари билан шуғулланувчиларга имконият яратиб берилган. «Текстильщик» стадиони маъмурияти билан келишиб, бўш вақтларда мазкур стадион бассейнида машғулотлар ўтказилади.

— Биринчи курсданоқ талабаларимизни физкультура ва спорт машғулотларига жалб этамиз,— дейди спорт клуби раиси И. Катеринич,— сентябрь ойидаёқ янги қабул қилинган ёшлар ҳамда қизлар олти спорт тури бўйича ўтказиладиган спартакиадада қатнашишади. Бу стартлар ниҳоясига етиши билан синовдан ўтган спортчилар факультетлараро анъанавий спартакиаданинг иштирокчиси бўладилар. Бу спартакиада йил давомида давом этади. Унинг программасига эса 15 спорт тури бўйича мусобақалар киритилади. Ўтган йилги спартакиадада 1491 киши иштирок этди.

Институтда ўтказиладиган мусобақалар студентларни бўш пайтларида ҳам, дам олиш кунларида ҳам спорт тадбирларида актив иштирок этишга кўниктириб қўйди. Эндиликда «Буревестник» Тошкент область Совети томонидан ўтказилаётган ётоқхоналар спартакиадасида ҳам бу институт вакиллари кучли команда ҳисобланадиган бўлиб қолди. Ўтган йилги спартакиадада шу олий ўқув юрти ётоқхоналари командаси биринчи ўринни эгаллади.

Ҳар бир ётоқхона ёнида спорт майдончалари бор. Бу ерда ўтказиладиган машғулотларга бир мунча тажрибали ва қобилиятли спортчи студентларнинг ўзлари раҳбарлик қилишади. Масалан, волейболчи қизларга М. Чибакова, баскетболчиларга кубалик студент В. Сантос, гандболчи қизларга И. Найда, курашчиларга Ш. Қаҳҳоров, футболчиларга афғонистонлик студент Забиулло тренерлик қилади

Студентлар ўз спорт базаларини кенгайтиришни мўлжаллашмоқда. Жумладан, шу йилнинг ўзида қиличбозлик ҳамда стол тенниси учун махсус зал қуриш, югуриш йўлкаларини тартибга келтириш, ишлаб турган икки залнн капитал ремонт қилиш назарда тутилган. Шундан сўнг Бўстонлиқ районидаги спорт-соғломлаштириш лагерини йил давомида ишлайдиган қилинади.

Т. КИСТАНОВА.

Г. Титов номли спорт-интернат мактабида фойдаланишга топширилган катта спорт залида ҳар куни бир йўла спортнинг қатор турлари бўйича машғулотлар олиб борилмоқда. Суратда: гимнастикачиларнинг навбатдаги машғулот пайти.

М. Нуриддинов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ КОНСУЛЬТАЦИЯ БЮРОСИДАН

САВОЛЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Газетхонларнинг саволларига Ўзбекистон ССР Касаба Союзлари республика Советининг штатсиз ходими, «Тошкент ҳақиқати» жамоатчи консультация бюросининг аъзоси юрист А. ҲАСАНОВ жавоб беради.

САВОЛ: биз эр-хотин заводда меҳнат қиламиз. Қарамоғимизда ота-онамиз ва беш фарзандимиз бор. Иш жойидан олинадиган даромад солиғини ундиришда бизга ўхшаш оилаларнинг ҳар икки ишловчисига енгиллик яратилган деб эшитдик. Шу тўғрида билмоқчи эдик.

А. ҚОСИМОВ,
В. ҚОСИМОВА,
Коммунистик райони.

ЖАВОБ: амалда тадбиқ қилинаётган қоидага асосан асосий иш жойидан ундириладиган даромад солиғининг миқдори қарамоғида тўрт ва ундан ортиқ киши бўлган ишчи ҳамда хизматчилар учун 30 процент камайтирилади.

Агар қарамоғида тўрт ва ундан ортиқ киши бўлган эр ва хотиннинг ҳар иккиси ҳам ишласа, у ҳолда кўрсатилган имтиёздан (танлашларига қараб) эр ёки хотин фойдаланишлари мумкин.

Агар оилада тўрт ва ундан ортиқ фарзанд бўлиб, улар ота-оналари қарамоғида бўлсалар, у ҳолда имтиёздан эр ҳам, хотин ҳам фойдаланади.

●

САВОЛ: мен заводда металл 300 даражагача қиздириладиган иссиқ цехда меҳнат қиламан. Меҳнат шароити соғлиққа зарарли бўлишига қарамасдан меҳнат отпускам 15 кун қилиб белгиланган. Айтингчи, қўшимча отпуска олишга ҳақлиманми?

Б. ПАРПИЕВ,
Бекобод шаҳри.

ЖАВОБ: ҳа, ҳақлисиз. Металл қуювчилик касби оғир шароитдаги иш билан боғлиқ бўлгани учун бундай касб эгаларининг меҳнат отпускасига 12 иш куни қўшилади. Демак Сизнинг меҳнат отпускангиз 24 кунлик ҳақ тўланадиган иш кунидан иборат бўлиши керак.

●

САВОЛ: мен Тошкент трактор заводида слесарь-сантехник бўлиб ишлайман. Аввалдан менинг меҳнат отпускам 24 иш кунидан иборат эди. Икки йилдан бери эса 18 кунлик отпуска оламан. Шу тўғрими?

А. КАРИМОВ,
Тошкент шаҳри.

ЖАВОБ: 1974 йилда тасдиқланган шароити зарарли касбда ишловчилар рўйхатида кўрсатилишича, ер ости иссиқлик ва сув йўллари иншоотларида доимий равишда банд бўлган (назорат ва ремонт қилиш) слесарь ва сантехник касбидаги ишчиларга шароити зарарли ишда ишлаганлар қатори меҳнат отпускасига олти иш куни қўшилиб, жами отпуска муддати 18 иш кунини ташкил этади.

Агар заводда ишловчи слесарь-сантехниклар ер ости газ қувурларини ремонт қилиш билан банд бўлсалар, меҳнат отпускаларига 12 иш куни қўшилиб, жами отпускаси 24 иш кунини ташкил этади.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

ЯХШИ НИЯТ ЎЙИНЛАРИ

▲ ШУ КУНЛАРДА кўп сонли спорт мухлисларининг эътиборида бўлган холис ният мусобақаларининг олтинчи кунига ҳам якун ясалди. Қатнашчилар ўзларининг юксак натижалари билан томошабинларни хурсанд этишмоқда. Жумладан Сергей Бубка 6 метр 01 сантиметр баландликдан сакраб ўтиб жаҳоннинг янги рекордини ўрнатди ва 7 метрлик маррага йўл очиб берди. Программанинг шу турида тошкентлик Радион Гатаулин ҳам қатнашди. У АҚШ чемпиони Майк Талли, Европа чемпиони Александр Крупский сингари кучли спортчиларни орқада қолдириб, 5 метр 80 сантиметр натижа билан иккинчи ўринни эгаллади ва кумуш медаль эгаси бўлди.

САФАРДАГИ ҒАЛАБА

▲ БУ МАВСУМДА сафардагина эмас ўз майдонида ҳам бўш ўйнаётган «Пахтакор»нинг навбатдаги турда Краснодар шаҳрида «Кубань» командаси устидан 2:0 ҳисобида ғолиб келиши айрим футбол мухлислари учун кутилмаган натижа бўлди. Негаки, «Пахтакор» бу йил сафардаги ўйинларини жуда ёмон ўтказиб очколарни улашибгина қолмай, балки айрим учрашувларда йирик ҳисобларда енгилди.

«Пахтакор» ва «Кубань» 19 ўйиндан сўнг турнир жадвалида деярли ёнма-ён жойлашган эди. Тошкентликлар ҳисобида 20 очко, «Кубань»да 18 очко бор эди. «Пахтакор» бу ғалабадан сўнг очколарни 22 тага етказди. Тошкентлик футболчилар биринчи давранинг қолган уч ўйинини ҳам сафарда ўтказишади. Улар 12 июлда Ростов—Донда маҳаллий армиячилар билан, 19 июлда «Атлантас» командаси билан ва 22 июлда биринчи лига пешқадами Риганинг «Даугава» командаси билан учрашадилар.

Ўтган куни бўлиб ўтган 21-тур ўйинларида «Даугава» «Атлантас» билан 1:1 ҳисобида дуранг ўйнаб, бир очко йўқотган бўлса, иккинчи пешқадам — ЦСКА Ярославлда «Шинник»дан 0:1 ҳисобида мағлубиятга учради.

Шу турнинг қолган ўйинлари қуйидаги натижалар билан якунланди. «Кузбасс — «Ростсельмаш» — 2:2, СКА (Хб) — «Динамо» (Ст) — 4:2, «Искра» — «Ротор» — 0:4, «Котайк» — «Спартак» — 2:1, «Динамо» (Бт) — «Гурия» — 0:1, «Локомотив» —СКА «Карпати» — 2:3, «Факель» — «Нистру» — 1:0, СКА (Р-Д) — «Помир» — 0:0, «Колос» — «Металлург» — 1:0.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ИЮЛЬ ОЙИДА

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ЎЗБЕК ТИЛИГА ДУБЛЯЖ ҚИЛИНГАН

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР ЧИҚАРИЛАДИ

«ПАРОЛНИ ИККИ КИШИ БИЛАРДИ»

Сценарий муаллифи — Михаил КАНЮКА.
Режиссёр — Николай ЛИТУС.
Ролларда: Ирина АЛФЕРОВА, Аристарх ЛИВАНОВ, Борис СОКОЛОВ Алексей БУЛДАКОВ, Людмила ШЕВЕЛЬ, Николай ГРИНЬКО ва бошқалар.

А. Довженко номли киностудияда яратилган «Паролни икки киши биларди» янги тарихий-саргузашт фильми мазмунан «Енгиб ўтиш» фильмининг давоми саналади. Кейинги фильмда гап Украина чекистларининг контрреволюцияга қарши кураши ҳақида боради. Ҳикоя марказида — собиқ графиня Ирина Кабардинанинг тақдири ётади. У севимли кишиси — комиссар Андрей Славинский ёрдамида азалий янглиш дунёқарашлардан халос топади ва халққа хизмат қилиш йўлини танлайди. У чекистлар сафидан ўрин олади...

«БАГРАТИОН»

(2 серия)

Фильм грузин халқининг шонли ўғлони, машҳур қўмондон Петр Иванович Багратионга бағишланган. Унинг образи мазкур фильмда грузин ва рус халқларининг дўстлиги рамзи тариқасида кўзга ташланади.

Багратион ҳақидаги фильмнинг яратилиш тарихи қизиқ. Уни Караман Мгеладзе билан бирга «Уруш ва тинчлик» киноэпопеясида Багратион ролини ижро этган машҳур грузин актёри Гиули Чохонелидзе яратишган. «Багратион» фильмининг сценарийсини таниқли кинодраматург, «Уруш ва тинчлик» фильми устида ишлаган Василий Соловьев ёзган.

Ролларни — Юрий КАТИН-ЯРЦЕВ, Михаил КУЗНЕЦОВ, Улдис ЛИЕЛДИДЖ, Лия ЭЛИАВА, Ирина АЛФЕРОВА ва бошқалар ижро этишган.

«ГРУЗИЯ-ФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ.

ТЕЗ ТОЗАЛАЙДИ «МОМЕНТАЛЬНИЙ»

КИР ЮВИШ ВОСИТАСИ

ип, шойи, синтетик буюмлардаги ҳар қандай доғни 5-10 минутда кетказади.

Сувда эритиб ишлатиладиган бу порошок чойшаблар, жилдларни оппоқ қилади.

Бу тозалаш воситаси «ВНИИХИМпроект»нинг Урал филиалида ишлаб чиқарилган.

«СОЮЗБИТХИМ», «ВНИИХИМПРОЕКТ»НИНГ УРАЛ ФИЛИАЛИ.

ДИҚҚАТ: ЯНГИЛИК!

ЧИРОЙЛИ ПОЙАБЗАЛ ЛИБОС КЎРКИ

Енгил, қулай, албатта чидамли ва модали пойабзаллар йилнинг ҳар фаслида керак!

Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасида тайёрланган бошламаси билан бир хил тусда ишланган енгил полиуретанли қуйма таглик ўрнатилган эркаклар пойабзаллари ана шу талабларга тўлиқ жавоб бера олади.

Туфлилар бошламаси — кулранг ва ҳар хил тусдаги жигарранг хромдан ишланган.

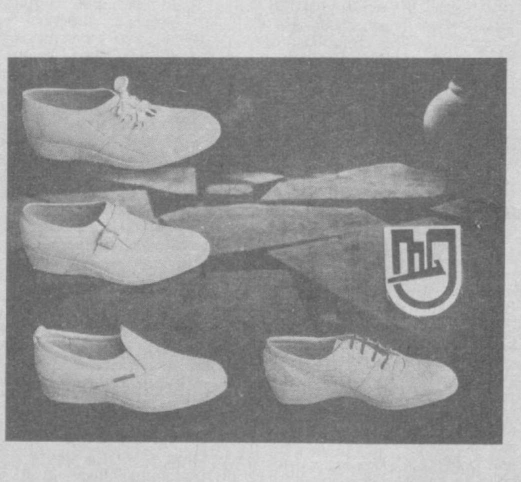

Баҳоси 30 сўмдан 32 сўмгача.

ЦУМ, ГУМда бундай туфлиларни сотиб олиш мумкин.
ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ (телефон 41-54-21).
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. — 08864. Б. 1879. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12